

DEBAT CIUTADÀ (LXIII)

LA IMPORTÀNCIA DE LA FAMÍLIA

La composició de la família ha variat al llarg dels temps i és distinta depenent de la societat on s'insereixi. En alguns casos pot arribar a ser molt nombrosa i en altres es limita als integrants nuclears. En qualsevol cas, i referint-nos al nostre context més proper, la imatge de família "convencional" continua sent la formada per pare, mare i fills, sense que això signifiqui negar ni per descomptat menystenir altres tipus de família ben presents dins la nostra societat: monoparentals, parelles sense fills, parelles homosexuals... Sigui quina sigui la fórmula adoptada, el que queda clar és que la família ha jugat i segueix jugant un paper fonamental, tant en el procés d'educació i socialització d'infants i joves com en el de xarxa de suport, afecte i ajuda; i molt més en uns temps on, malgrat l'optimisme de les xifres oficials, els efectes de la greu crisi socioeconòmica iniciada l'any 2008 encara colpegen a milers de ciutadans i ciutadanes de la nostra comunitat. Aquest nou número de Quaderns Gadeso vol analitzar alguns dels aspectes d'aquesta institució social, com ara les relacions entre els seus membres, el paper que hauria de jugar o les mesures que s'haurien d'impulsar des de les distintes administracions per millorar la vida familiar.

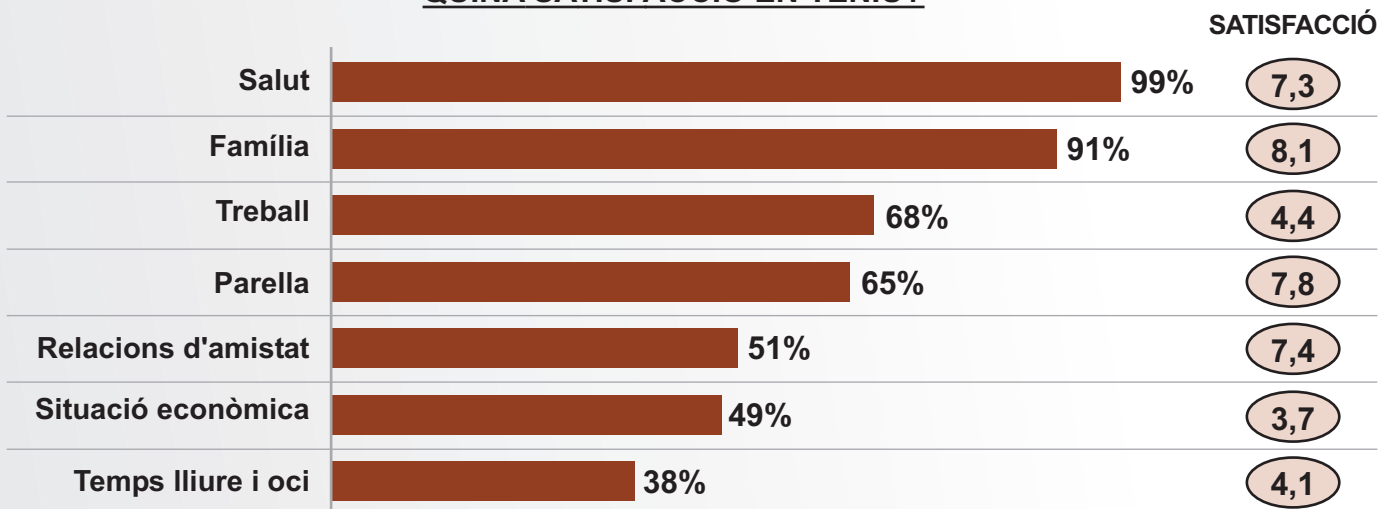
La importància de la família (aquest és precisament el títol d'aquest Quadern) queda palesa en la gràfica inferior. Deixant de banda la salut, situada per la pràctica totalitat de la població com l'aspecte més important de la vida, la família, entesa en les seves distintes formes, ocupa un lloc preminent dins la nostra societat: un 91% dels ciutadans així ho considera, molt per davant d'altres qüestions com el treball, la parella o les relacions d'amistat.

A més, és també l'aspecte millor valorat, seguit de prop per les relacions de parella (8,1 i 7,8, respectivament). En canvi, tant la satisfacció per la vessant laboral com per la situació econòmica actual i el temps lliure disponible, registren nivells baixos i preocupants.

En les següents pàgines s'aprofundeix en l'anàlisi envers aquesta institució cabdal.

QUIN GRAU D'IMPORTÀNCIA DONAU ALS SEGÜENTS ASPECTES DE LA VIDA?

QUINA SATISFACCIÓ EN TENIU?

TAULA 1

% de persones que responen "molt important"

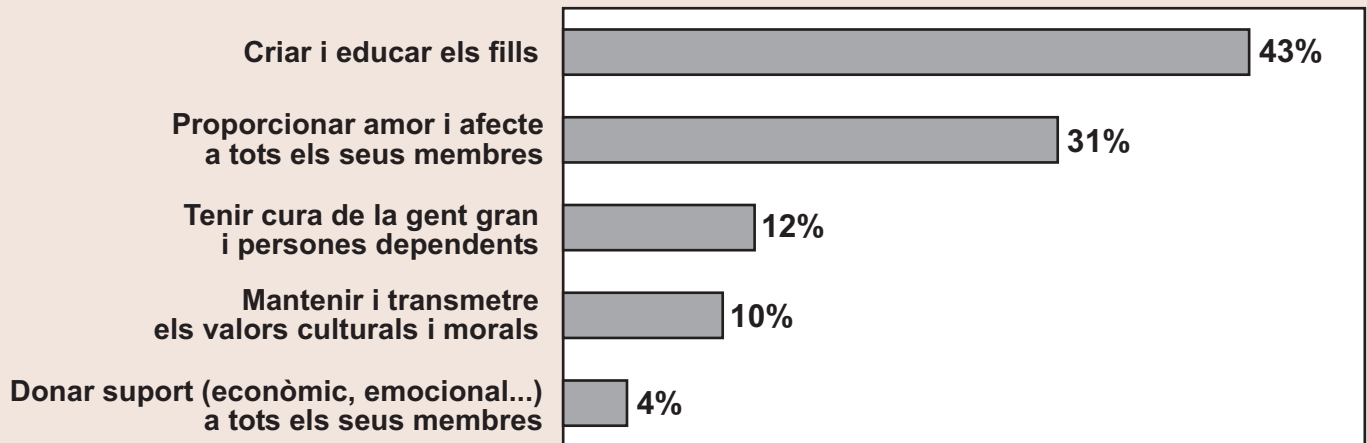
Font: Baròmetres Gadeso Març 2017

EL PAPER DE LA FAMÍLIA

Seguint amb l'anàlisi encetada, en aquesta pàgina volem tractar dues qüestions que consideram cabdals. En primer lloc, el paper principal que, segons l'opinió de la ciutadania, ha de complir la família en aquesta societat nostra; en segon, el grau d'acceptació que tenen les diverses formes de família que hi ha actualment, més enllà de la imatge "típica" (home, dona, fills).

TAULA 2

EN LA VOSTRA OPINIÓ, I ACCEPTANT QUE TOTS SÓN IMPORTANTS, QUIN ÉS EL PAPER PRINCIPAL QUE HA DE COMPLIR LA FAMÍLIA?

Font: Baròmetres Gadeso. Març 2017

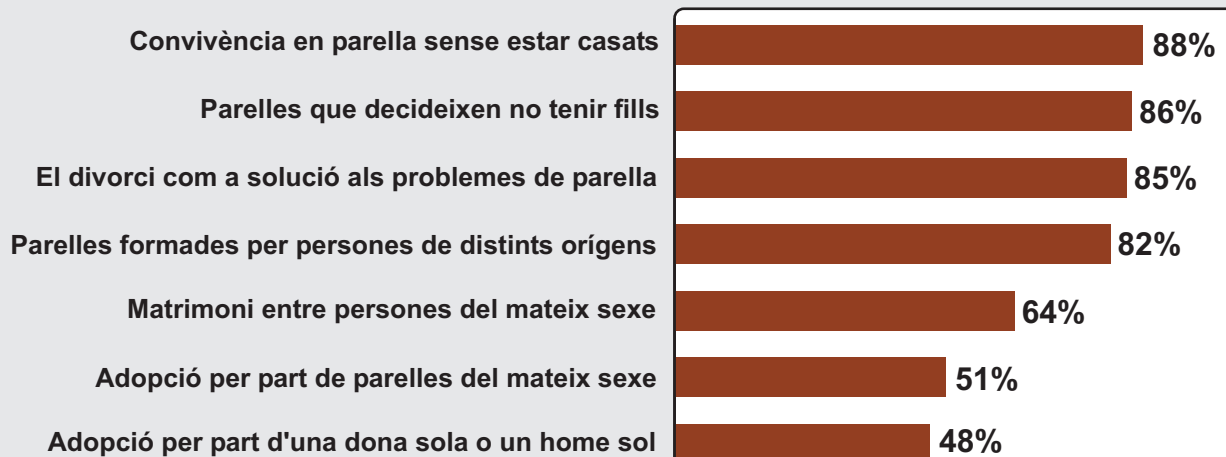
Quin és el paper principal que ha de complir la família? Lògicament, tots són importants, però acceptant això i posant els entrevistats en la disjuntiva d'haver-ne de triar només un, la taula 2 ens mostra com l'educació i criança dels fills ocupa el primer lloc, seguit de la vessant amorosa i afectuosa que defineix o hauria de definir la família. Altres aspectes, com la cura de persones dependents o la transmissió de valors, registren percentatges molts més baixos. Això no vol dir, insistim, que no siguin importants (la família no es pot veure com una institució unifuncional); simplement es tracta de comprovar les prioritats. Per altra banda, i com dèiem abans, no podem limitar-nos

a la imatge "convencional" de la família que molts ciutadans encara tenen: parella (home i dona) casada amb un o més fills, sinó que hem d'ampliar la nostra visió. En aquesta línia, hem volgut esbrinar el "grau d'acord social" existent amb diverses formes de família. Com es pot comprovar, el matrimoni o la descendència ja no són requisits indispensables per a una gran majoria, però encara queda tasca per davant per incrementar el percentatge dels que accepten el matrimoni entre persones del mateix sexe o que les parelles homosexuals puguin adoptar en les mateixes condicions que les formades per un home i una dona.

TAULA 3

ALTRES FORMES DE FAMÍLIA

Grau d'acord ciutadà amb els diferents comportaments familiars

% de persones que s'hi mostren a favor

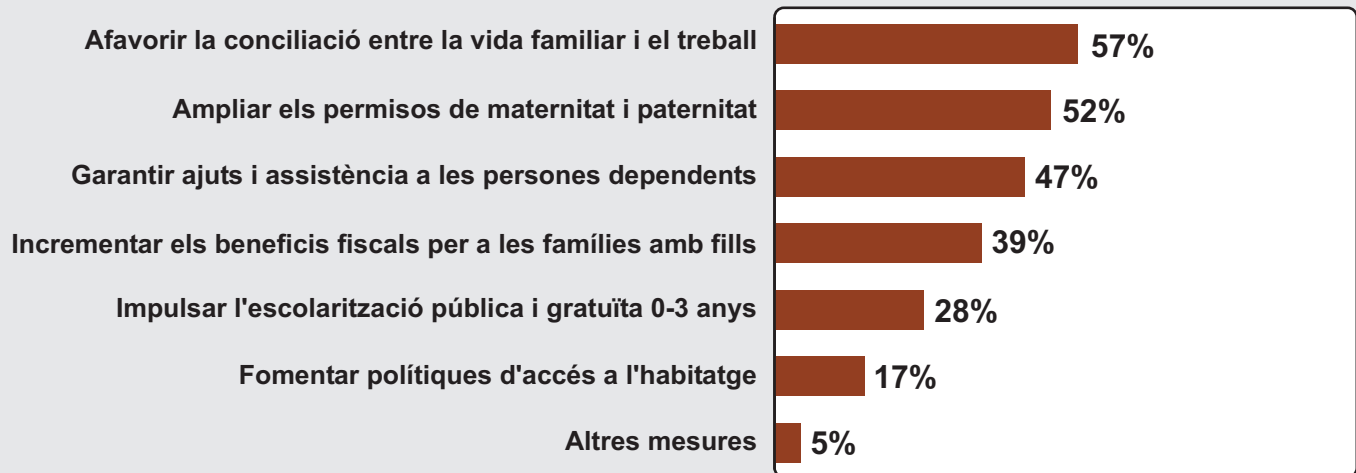
Font: Baròmetres Gadeso Març 2017

VIDA I RELACIONS FAMILIARS

Com a institució social, la família també es veu afectada per les polítiques públiques. Unes polítiques que, amb l'argument de la crisi, s'han abandonat i que, més enllà d'algunes mesures puntuals completament insuficients (com ara l'increment del permís de paternitat), es troben enfora del que realment haurien de ser. En aquesta pàgina analitzam les demandes ciutadanes orientades a millorar la vida familiar i, per altra banda, les relacions que hi ha entre els distints membres de la família.

TAULA 4

QUINES MESURES CREIU QUE L'ADMINISTRACIÓ HAURIA D'IMPULSAR PER FACILITAR I MILLORAR LA VIDA FAMILIAR?

Respostes múltiples (màxim 3)

Font: Baròmetres Gadeso Març 2017

N'hi ha que creuen que les administracions no s'han d'immiscuir en l'organització familiar, però curiosament solen ser els que es mostren reacs a acceptar que existeixen altres tipus de família (i lògicament es neguen a atorgar-los els mateixos drets que a les famílies "com Déu mana").

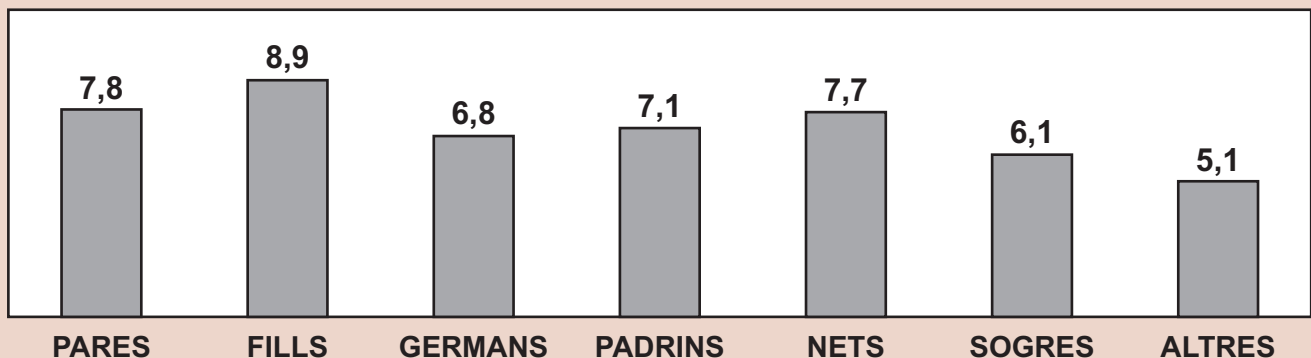
No obstant, les polítiques públiques per facilitar i millorar la vida familiar són imprescindibles, i en la llista de demandes ciutadanes hi trobam les estratègies orientades a la conciliació laboral, en massa casos impossible per a molta de gent. Una altra mesura recolzada per una majoria de la població illenca fa referència a l'ampliació dels permisos de maternitat i paternitat, molt allunyats dels que es donen en els països nòrdics, i que, juntament amb altres qüestions

com l'educació pública i gratuïta per a infants de 0 a 3 anys, milloraria les baixes taxes de fecunditat que registra actualment l'estat espanyol en general i Balears en particular. L'atenció a les persones dependents o les bonificacions fiscals per a les famílies amb fills també figuren en aquest llistat.

En la taula número 5 es reflecteixen les mitjanes de la satisfacció que tenen els enquestats amb els distints membres de la seva família (entesa de manera àmplia). Com es pot veure, la relació amb els fills i filles, i en menor mesura amb els pares i nets, assoleixen valoracions bastant elevades. En canvi, sembla no haver-hi tant d'acord amb altres familiars com els germans o els sogres.

EN GENERAL, COM VALORAU LA RELACIÓ QUE TENIU AMB ELS SEGÜENTS FAMILIARS?

(0=gens satisfactòria; 10=totalment satisfactòria)

TAULA 5

Font: Baròmetres Gadeso Març 2017

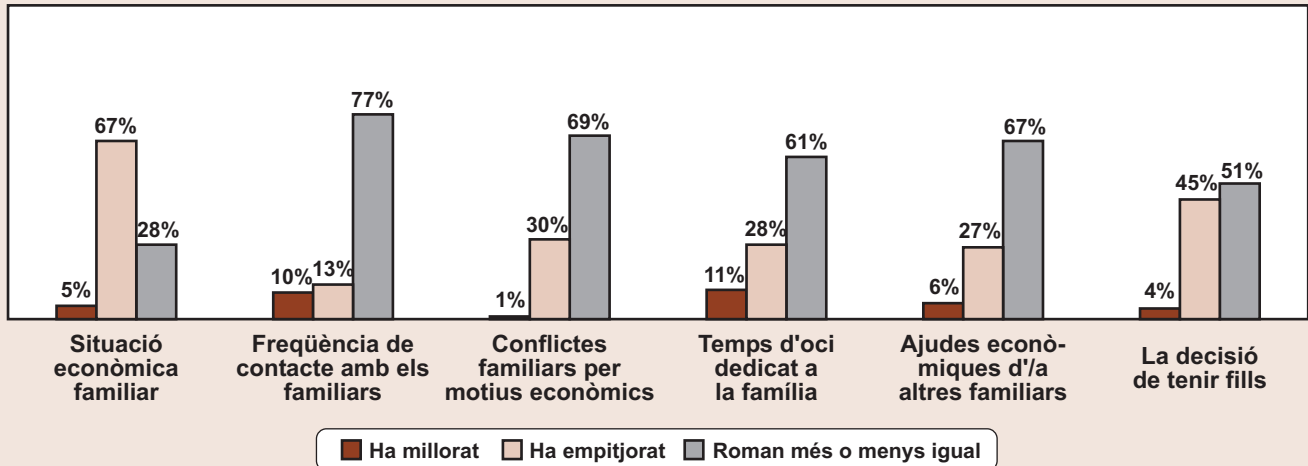
ELS EFECTES DE LA CRISI

Com dèiem a la primera pàgina, els efectes de la crisi que segons ens asseguren ja s'està superant continuen ben presents entre un gran nombre de famílies de les nostres illes. En aquesta pàgina volem analitzar si la situació socioeconòmica dels darrers anys ha afectat la vida familiar dels ciutadans de Balears, en qüestions com l'economia, l'oci o la decisió de tenir fills.

TAULA 6

ELS EFECTES DE LA CRISI SOCIOECONÒMICA

En els darrers anys, com ha canviat la seva vida familiar en els següents aspectes?

Font: Baròmetres Gadeso Març 2017

Per molt que hagi deixat de ploure, els efectes de la tempesta encara són ben evidents; i més encara quan l'estratègia que s'ha seguit vol consolidar la situació de precarietat que se n'ha derivat. Dit d'una altra manera, les conseqüències de la crisi (i de les mesures que s'han aplicat per superar-la) continuen sent el pa de cada dia per a milers de persones.

I això, afecta a la vida familiar? Com es pot veure a la taula superior, més de dos terços dels illencs ha vist com la seva situació econòmica empitjorava, bé sigui per situacions d'atur o de precarització de les condicions laborals, el que enllaça amb el 27% que ha hagut d'ajudar o rebre ajuts econòmics d'altres familiars (pares que ajuden els fills,

pensions que serveixen per mantenir famílies...).

Arran d'això, també s'han incrementat en els darrers anys els conflictes familiars per motius econòmics i laborals.

I encara que no pugui atribuir-se únicament a la crisi, una conseqüència important de la situació dels darrers anys ha estat la decisió de retardar el moment de tenir fills o, encara més greu, d'optar per no tenir-ne malgrat es desitgin.

Tornant al que dèiem a la pàgina anterior, i acceptant que és un problema multifactorial que s'ha d'atacar des de diversos angles, l'impuls de polítiques públiques fer facilitar la vida familiar és des del nostre punt de vista imprescindible.

El teu ca té la necessitat

Tu tens el deure

Sigues Responsable

Respecta façanes i mobiliari urbà, utilitza els picicans i recull les caques del teu ca

